

Türkiye’de Denetim Alanında Yazılmış Olan Doktora Tezlerinin Değerlendirilmesi (1995-2018)

H. Pınar Kaya*

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
orcid.org/0000-0002-8736-088X

Öz

Çalışmanın amacı, denetim alanında yazılmış olan doktora tezlerini çeşitli özellikler açısından incelemek ve değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda 1995-2018 yılları arasında denetim alanında yazıldığı tespit edilen toplam 128 doktora tezi; konu, yıl, üniversite, sayfa sayısı, araştırma yaklaşımı, yazım dili, tez yazarlarının cinsiyeti ve tez danışmanlarının unvanı açısından incelenmiştir. Çalışmada yöntem olarak, içerik analizi kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda, denetim alanında tamamlanan doktora tezlerinde en çok tercih edilen konunun “iç denetim/iç denetçi” olduğu tespit edilmiştir. Doktora tez yazarları tarafından en az ilgi gören denetim konularının ise “denetim komitesi”, “bilgi teknolojileri denetimi” ve “kamu denetimi/kamu denetçisi” olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca çalışmada, Marmara Üniversite’sinin en fazla sayıda doktora tezinin tamamlandığı kurum olduğu ve doktora tezi yazarlarının büyük çoğunluğunun “ampirik araştırma” yaklaşımını tercih ettikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Denetim, Doktora Tezleri

Evaluation of Doctoral Dissertations in the Field of Auditing in Turkey (1995-2018)

Abstract

The aim of the study is to examine and evaluate the doctoral dissertations in the field of auditing in terms of various properties. For this purpose, a total of 128 doctoral dissertations in the field of auditing prepared among 1995-2018 was analysed in terms of subject, year, university, number of pages, research method, language, gender of the author and the titles of advisors. As a method in the study, content analysis was used. As a result of the analysis, it was determined that the most preferred subject in the doctoral dissertations completed in the field of auditing is “internal auditing/internal auditor”. The audit subjects, which have the least interest by the doctoral thesis authors, have appeared to be “audit committee”, “information technology auditing” and “public auditing/public auditor”. In addition, it was concluded that Marmara University is the institution where the highest number of doctoral dissertations were completed and that the majority of doctoral thesis authors preferred the “empirical research” method.

Keywords: Accounting, Auditing, Doctoral dissertations.

1. Giriş

Muhasebe, Türkiye’de önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyde eğitim veren çeşitli üniversitelerde farklı bölümler/programlar altında okutulan bir bilim dalıdır. Muhasebe bilimi; muhasebe teorisi, denetim, finansal muhasebe, muhasebe etiği, kurumsal yönetim, uluslararası muhasebe, finansal tablo analizi, muhasebe tarihi, yönetim ve maliyet muhasebesi gibi çeşitli alanlardan oluşmaktadır.

Muhasebenin denetim alanı, özel sektörde ya da kamu sektöründe çalışmak isteyen bireylere kariyer imkânı sunan, tercih edilebilir alanlardan biridir. Denetim alanında belirli bir yetkinliğe ulaşan bireylerin piyasada kamu denetçisi, iç denetçi ya da bağımsız denetçi olarak iyi sayılabilir şartlarda çalıştıkları bilinmektedir. Bunun yanısıra üniversitelerde denetim alanında uzmanlaşmış nitelikli akademisyenlerin olduğu da bir gerçektir. Bireylerin denetim alanı ile ilgili bilgi sahibi olmasında ve denetim ile ilgili mesleklere yönelmesinde, üniversitelerde lisansüstü düzeyde verilen eğitimlerin önemli payı olduğu düşünülmektedir.

Türkiye'nin çeşitli üniversiteleri tarafından yürütülen yüksek lisans ve doktora programları, lisans mezunu öğrencilerin kariyer yapmak istedikleri alanda daha üst seviyede eğitim alarak uzmanlaşmalarına imkân sağlamaktadır. Bu programlardan mezun olmak isteyen öğrencilerin, öncelikle belirtilen dersleri başarı ile geçme, daha sonra ise yüksek lisans ya da doktora tezi tamamlama şartları bulunmaktadır. Lisansüstü tezler, lisans ya da yüksek lisans derecesi almış öğrencilerin ilgi duydukları alana ilişkin edindikleri bilgileri, alana katkı sağlayacak hale dönüştürme çabalarıdır.

Lisansüstü tez yazımı, belirli bir bilgi birikimi gerektirir. Özellikle tez konusu belirleme aşamasında, tez yazılacak alan ile ilgili daha önceden yapılmış çalışmaların incelenmesi, yol gösterici olacaktır. Tez konusunun mutlaka literatür taraması yapıldıktan sonra belirlenmesi gerektiği sonucuna ulaşan çalışmalar (Bahçeci ve Uşengül, 2018: 92), bu tespiti doğrular niteliktedir. Herhangi bir alanla ilgili üretilmiş her türden yazılı literatürün belli dönemlerde incelenmesi, sadece tez konusu seçimi için değil, aynı zamanda o alandaki gelişmelerin ortaya konulması bakımından da büyük öneme sahiptir (Kozak, 2000: 16).

Literatürde eğitim, turizm, sağlık, maliye, kamu yönetimi gibi farklı alanlarda yapılmış olan farklı türde (tez, makale, bildiri, kitap gibi) çalışmaları belirli dönemler itibarıyla, içerik analizi, literatür taraması, bibliyografik inceleme, doküman incelemesi, meta-analiz, bibliyometrik analiz gibi yöntemler kullanarak inceleyen çeşitli çalışmalar yer almaktadır. Bu tür çalışmalar, araştırmacılara belirli bir alan ile ilgili toplu bilgi sunması ve araştırmacıların işini kolaylaştırması açısından yararlıdır. Araştırmacı, yayın yapacağı alanda hangi konuların çok çalışıldığını, hangi konular hakkında yeterli düzeyde çalışma yapılmadığını tespit ederek ve ilgi gören konuların farklı yönlerini ortaya koyan ya da yeterli düzeyde çalışma yapılmayan konulara yönelerek, alana yapacağı katkıyı arttırabilir. Literatüre yönelik bu tür araştırmaların sürekli olması, alanın dinamizminin bir göstergesi olarak da kabul edilmektedir (Özbek ve Badem, 2018: 218).

Literatürde yer alan çalışmalarda, tezlerin, makalelerin, kitapların, bildirilerin ve diğer yayın türlerinin; konu, yıl, yöntem, yazım dili, anahtar kelime sayısı, sayfa sayısı, yazar unvanı, atıf sayısı, ortak atıf sayısı, kaynakça dağılımı gibi çok farklı özellikler açısından incelendiği görülmektedir. Elde edilen bulgular, incelemeye alınan alandaki bilimsel çalışmaların değerlendirilmesine imkân sağlar, alanın gelişim düzeyini ortaya koyar, araştırmacıların odak noktalarının ve alanın güçlü veya zayıf

yönlerinin tespit edilmesine yardımcı olur (Alkan, 2014: 42; Hotamışlı ve Erem, 2014: 16).

Çalışmanın temel amacı, muhasebenin denetim alanında yazılan doktora tezlerinin temel özelliklerini ortaya koymak ve değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda 1995-2018 döneminde denetim alanında yazıldığı tespit edilen toplam 128 doktora tezi; konu, yıl, üniversite, sayfa sayısı, araştırma yaklaşımı, yazım dili, tez yazarlarının cinsiyeti ve tez danışmanlarının unvanı açısından incelenmiştir. Son 24 yılda muhasebenin denetim alanında yazılan doktora tezleri hakkında özet bilgi sunmayı amaçlayan bu çalışmanın, denetim alanında tez konusu belirleyecek lisansüstü öğrencilere ve diğer araştırmacılara yol göstermesi beklenmektedir.

2. Literatür Özeti

Literatürde, farklı alanlarda yazılmış olan lisansüstü tezleri inceleyen çok sayıda çalışma yer almaktadır. Yapılan çalışmalarda sadece lisansüstü tezler değil aynı zamanda belirli bir konuda yazılmış makaleler, sempozyumlarda sunulan bildiriler ve kitaplar da incelemeye tabi tutulmuştur. Literatür incelemesi sonucunda muhasebe biliminin alt dalı olan “denetim” alanında yapılmış çalışmaların oldukça sınırlı sayıda olduğu tespit edilmiştir.

Literatüründe yer alan çalışmalar; lisansüstü tezlerin analizi ve diğer yayınların (makalelerin, dergilerin ve birden fazla sayıda yayın türünün) analizi üzere iki ana başlık altında toplanarak aşağıda gibi özetlenmiştir.

2.1. Lisansüstü Tezlerin Analizi

Literatürde yer alan çalışmalarda lisansüstü tezlerin; konu, yıl, yazım dili, araştırma yöntemi, kaynak sayısı, sayfa sayısı, atıf sayısı, anahtar kelime sayısı, kaynakça dağılımı, üniversite, enstitü, anabilim dalı, yazarların cinsiyeti, danışman unvanı gibi özellikler açısından incelendiği görülmektedir. Çalışmalara ilişkin özet bilgiler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Lisansüstü Tezlerin Analizini İçeren Çalışmalar

Yazar (yıl)	Dönem	Alan/Konu	Kapsam	Bulgular
Riccio (1999)	1962-1999	Muhasebe	70 doktora tezi, 316 yüksek lisans tezi	Brezilya’da tezlerin en çok sırasıyla yönetim muhasebesi (%21), finansal muhasebe (%18) ve denetim (%10) konularında yazıldığı tespit edilmiştir. Tezlerde en çok bankalar (%28) üzerinde araştırma yapılmış; veri toplama yöntemi olarak en çok metin çözümlemesi (%40), görüşme (%31) ve belge incelemesi (%15), en az anket (%1) tercih edilmiştir.

Porporato vd. (2003)	1991-2000	Muhasebe	2.292 doktora tezi	Finansal muhasebenin (%39,2) temel araştırma konusu olmaya devam ettiği, bunu sırasıyla yönetim muhasebesi (%25,3) ve denetim (%14,1) konularının takip ettiği; denetim konuları arasından en çok denetçi kararları, en az iç denetim ile ilgili tez yazıldığı; tezlerde ampirik araştırma yönteminin benimsendiği ortaya çıkmıştır.
Cunha vd. (2010)	Aralık 2006'ya kadar	Muhasebe	165 doktora tezi	Brezilya'da 2006 yılı sonuna kadar yayımlanan toplam 165 muhasebe doktora tezinin, 2001-2007 yılları arasında düzenlenmiş olan Denetim ve Muhasebe Konferanslarının bildiri kitapçığında yer alan 700 makalede kullanılma derecesinin incelendiği çalışmada, doktora tezlerine yapılan atıfların, toplam atıflar içinde çok az bir paya (%2,62) sahip olduğu ortaya çıkmıştır.
Alkan (2014)	1984-2012	Muhasebe	126 doktora tezi, 530 yüksek lisans tezi	Türkiye'de lisansüstü tezlerin en çok sırasıyla, muhasebe ve finansal raporlama standartları, muhasebe uygulamaları, maliyet muhasebesi ve denetim konularında yazıldığı ortaya çıkmıştır.
Nalçın ve Can (2016)	2006-2012	Muhasebe	309 doktora tezi	Doktora tezlerinin en çok sırasıyla, finansal muhasebe, maliyet ve yönetim muhasebesi, muhasebe denetimi konularında yazıldığı; muhasebe denetimi ile ilgili olan doktora tezlerinin en fazla "dış denetim" başlığı altında toplandığı belirlenmiştir.
Güngörmüş (2016)	1984-2015	Muhasebe standartları	40 doktora tezi, 272 yüksek lisans tezi	Doktora ve yüksek lisans tezlerinin en çok mevcut sistemle TMS'yi karşılaştırmalı olarak ele aldığı, bunu sırasıyla TMS 2 Stoklar ve TMS 16 Maddi Duran Varlıklar konularının izlediği tespit edilmiştir.

Solak ve Erdoğan (2016)	2000-2015	Muhasebe	242 doktora tezi	Tezlerde en çok tercih edilen konuların sırasıyla, finansal muhasebe, denetim ve maliyet muhasebesi; en az tercih edilenlerin ise vergi muhasebesi ve yönetim muhasebesi olduğu; tezlerde en çok anket ve örnek olay metotlarının kullanıldığı tespit edilmiştir.
Akın ve Onat (2016)	2000-2014	Modern maliyet yönetimi teknikleri	43 doktora tezi, 144 yüksek lisans tezi	Doktora tezlerinde en çok tercih edilen konunun faaliyet tabanlı maliyetleme, yüksek lisans tezlerinde kalite maliyetleri olduğu ve lisansüstü tezlerde en çok anket yönteminin kullanıldığı tespit edilmiştir.
Kıllı (2016)	Mart 2016'ya kadar	Adli muhasebe	6 doktora tezi, 18 yüksek lisans tezi	Adli muhasebe eğitiminin yüksek lisans düzeyinde 6; doktora düzeyinde ise 5 üniversitede verildiği, adli muhasebe alanında ilk tez çalışmasının 2004 yılında yüksek lisans düzeyinde, 2007 yılında ise doktora düzeyinde yapıldığı tespit edilmiştir.
Koçyiğit ve Şenay (2018)	1978-2018	Muhasebe ve finansman	23 doktora tezi, 156 yüksek lisans tezi	Sağlık Yönetiminin muhasebe ve finansman alanındaki lisansüstü tezlerin en çok "maliyet muhasebesi" konusunda yazıldığı tespit edilmiştir.
Durgut ve Pehlivan (2018)	1987-2017	Muhasebe ve finansal raporlama standartları	27 doktora tezi, 195 yüksek lisans tezi	Doktora tezlerinin, standartların oluşum süreci, uygulanabilirliği ile TMS 41 Tarımsal Faaliyetler konularına yoğunlaştığı ortaya çıkmıştır.

Tablo 1'de görüldüğü gibi, literatürde daha çok "muhasebe" temel alanında yazılan lisansüstü tezleri inceleyen çalışmalar yer almaktadır. Bunun yanısıra muhasebenin alt alanları olan "muhasebe standartları", "modern maliyet yönetimi teknikleri", "adli muhasebe" ve "finansal raporlama standartları" konularında yazılan lisansüstü tezlerin analizini içeren çalışmaların da olduğu görülmektedir. Ancak, literatürde muhasebenin denetim alanı ile ilgili yazılan lisansüstü tezlerin analizini gerçekleştiren bir çalışmaya rastlanmamıştır.

2.2. Diğer Yayınların Analizi

Lisansüstü tezler dışında, muhasebenin denetim alanı ile ilgili olan diğer yayın türlerinin analizini gerçekleştiren çalışmalara ilişkin özet bilgiler Tablo 2'deki gibidir.

Tablo 2. Diğer Yayınların Analizini İçeren Çalışmalar

Makalelerin Analizi				
Yazar (yıl)	Dönem	Alan/Konu	Kapsam	Bulgular
Önce ve Başar (2010)	2000-2008	Muhasebe	1363 makale	En çok makalenin sırasıyla, finansal muhasebe, yönetim ve maliyet muhasebesi, muhasebe standartları ve denetim alanında yazıldığı; denetim ile ilgili makalelerin en çok bağımsız dış denetim/denetçiler, iç denetim/iç denetçiler, risk-hile; en az bilgisayarlı ortamda denetim konusunda yazıldığı ortaya çıkmıştır.
Kurt ve Uçma (2011)	1999-2011	Muhasebe	612 makale	Makalelerin en çok finansal muhasebe başlığı altında yazıldığı, bunu muhasebe denetimi ile ilgili makalelerin takip ettiği, muhasebe denetimi kapsamında en çok çalışılan konunun “bağımsız denetim/bağımsız denetçi” olduğu tespit edilmiştir.
Santana Porte ve Sampaio (2015)	2002-2013	Denetim	SSCI’da taranan 2.394 makale	Denetim alanında yazılan makalelerin zaman içinde %60 arttığı, makalelerin %79’unun birden fazla yazarlı olduğu ve %98’inin İngilizce dilinde yayınlandığı tespit edilmiştir. Denetim alanında en çok makale 2011 yılında yayınlanmış ve en çok makale yayınlayan ülke ABD olmuştur.
Şen vd. (2017)	2009-2015	Muhasebe	852 makale	En çok finans alanında çalışma yapıldığı, bunu sırasıyla muhasebe standartları, denetim, muhasebe mesleği, maliyet ve yönetim muhasebesi, finansal muhasebe ve muhasebe eğitimi konularının izlediği saptanmıştır.
Gündüz (2018)	2014-2016	Muhasebe	635 makale	En çok makalenin sırasıyla, muhasebe ve denetim standartları, muhasebe denetimi ve finansal muhasebe alanında yazıldığı; muhasebe denetimi ile ilgili makalelerin bağımsız denetim, hata ve hile ve adli muhasebe konularını içerdiği ortaya çıkmıştır.

Dinç ve Atabay (2018)	2007-2016	Denetim	240 makale	En çok makalenin bağımsız denetim alanında yazıldığı, güvence denetimi ve sürekli denetim alanlarında çalışma sayısının yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Bağımsız denetimde alt konular itibariyle hata ve hile en çok; analitik inceleme prosedürleri en az çalışılan konu olmuştur. Denetimin raporlanmasına ve denetçi görüşlerine ilişkin 2015 yılına kadar hiç çalışma yapılmadığı saptanmıştır.
Behrend ve Eulerich (2018)	1926-2016	İç denetim	5 muhasebe dergisinde yer alan 170 makale	İç denetim ile ilgili yazılan makalelerin; kurumsal yönetim, denetçi bağımsızlığı, denetimde uzmanlaşma, denetim komitesinin etkinliği, iç denetime güven, finansal raporlamada iç kontrol ve düzenleyici yapı konularından oluştuğu belirlenmiştir.
Kuruçay ve Serçemeli (2018)	2008-2017	Hile	44 makale	Makalelerin en çok sırasıyla, hilenin tanımı ve nedenleri, hilenin tespiti ve önlenmesi, hile denetimi, iç kontrol-iç denetim sistemi, hileli finansal raporlama alt başlıklarında yazıldığı tespit edilmiştir.
Dergilerin Analizi				
Yazar (yıl)	Dönem	Dergi Adı	Kapsam	Bulgular
Fleming vd. (1990)	1926-1945	Accounting Review	172 makale	Ortalama 8,6 sayfa hacmine sahip olduğu tespit edilen makalelerin en çok finansal muhasebe (%66,9), en az denetim (%1,7) konularında yazıldığı ve makalelerde en çok tündengelem yönteminin (%84,3) tercih edildiği ortaya çıkmıştır.
Sakin (2008)	1972-2007	İ.Ü. İşletme Fakültesi Dergisi	152 makale	Makalelerin en çok sırasıyla, maliyet ve yönetim muhasebesi, kurumsal finansman, enflasyon muhasebesi ve denetim konularında yazıldığı ortaya çıkmıştır.

Hotamışlı ve Erem (2014)	2005-2013	Muhasebe ve Finansman Dergisi	562 makale	Makalelerin finansal performans konusunda yoğunlaştığı, muhasebe ile ilgili makalelerde daha çok muhasebe eğitimi, maliyetleme yöntemleri ve denetim konularının tercih edildiği, adli muhasebe ve sosyal sorumluluk muhasebesinin en az çalışılan konular olduğu saptanmıştır.
Akgün ve Karataş (2017)	2000-2016	Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi	380 makale	Makalelerin en çok maliyet-yönetim muhasebesi ve denetim-denetim standartları konularında yayınlandığı bunu sırasıyla, finansal muhasebe, uluslararası muhasebe standartları ve meslek mensupları ile ilgili konuların izlediği, uzmanlık muhasebesinin en az ilgi gören konu olduğu ortaya çıkmıştır.
Özbek ve Badem (2018)	2008-2017	Muhasebe ve Vergi Uyg.	149 makale	Muhasebe Standartları, denetim, kontrol, kurumsal yönetim ve etik, finansal muhasebe, muhasebe mesleği ve meslek mensupları en çok çalışılan; muhasebe eğitimi ile raporlama ve analiz en az ilgi gören konular olmuştur.
Ardianto ve Anridho (2018)	2001-2015	Int. Journal of Digital Accounting Research	93 makale	Makalelerin en çok (%37) muhasebe bilgi sistemi ile ilgili olduğu, denetim ile ilgili makalelerin toplam içindeki payının %3 olduğu, makalelerde en çok (%26) anket yönteminin kullanıldığı, dergiye en çok katkıda bulunan yazarların ve kurumların ABD, İspanya ve Avustralya'da olduğu saptanmıştır.
Birden Fazla Sayıda Yayın Türünün Analizi				
Yazar (yıl)	Dönem	Alan/Konu	Kapsam	Bulgular
Uzay ve Selimoğlu (2007)	1995-2005	Muhasebe denetimi	288 makale ve bildiri, 72 kitap, 158 lisansüstü tez	Makale ve bildirilerin daha çok denetim mesleğini tanıtıcı yönde olduğu ve doktora tezlerinde iç kontrol-iç denetim, elektronik ortamda denetim ve hile denetimi konularında daha fazla sayıda araştırma yapıldığı tespit edilmiştir.

Selimoğlu ve Uzun (2007)	1995-2006	Bağımsız denetim	225 makale, 85 bildiri	Yapılan çalışmaların daha çok bağımsız denetim mesleğini tanıtmaya yönelik olduğu; e-ticaret ve denetim, kanıt türleri, yasal olmayan eylemler, grup şirketlerde denetim gibi bazı konularda hiç çalışma yapılmadığı saptanmıştır.
Öncü vd. (2014)	2007-2014	Bağımsız denetim	245 makale, 245 yüksek lisans tezi, 75 doktora tezi	En çok makalenin “denetim mesleği ve ilişkili konular”, en çok yüksek lisans ve doktora tezinin ise iç denetim, iç kontrol, risk ve bağımsız denetim ile ilişkileri konularında yazıldığı tespit edilmiştir.
Azharudin vd. (2018)	1958-2018	İç denetim	Scopus'ta taranan 557 yayın (435 makale, 56 bildiri, 33 eleştiri, 4 kitap bölümü, 3 kitap vd.)	İç denetim alanında yapılan yayınların hacminin 2009 yılından itibaren önemli bir artış gösterdiği, yayınların %63'ünün birden fazla yazarlı olduğu ve iç denetimle ilgili yayınlarda en çok kurumsal yönetim anahtar kelimesinin kullanıldığı tespit edilmiştir.
Öztürk ve Yılmaz (2018)	1960-2018	Denetim ve adli muhasebe	SSCI'da taranan 2599 yayın (makale, bildiri, kitap bölümü vb.)	Denetim ve adli muhasebe alanında en fazla makale türü yayın yapıldığı, yayınların en çok ABD tarafından yapıldığı ve yazım dilinin İngilizce olduğu çıkmıştır.

Tablo 2’de makalelerin analizini içeren çalışmalar incelendiğinde, muhasebenin denetim alanını ilgilendiren iki ulusal makale göze çarpmaktadır. Dinç ve Atabay tarafından yapılan çalışma, denetim alanında en çok “bağımsız denetim” başlığı altında “hata ve hile” konusunda makale yazıldığını ortaya koymuştur. Aynı yıl yayınlanan bir diğer çalışmada, Kuruçay ve Serçemeli “hile” konusunda yazılan makalelerin analizini gerçekleştirmiş ve araştırmacıların hile ile ilgili en çok “hilenin tanımı ve nedenleri, hilenin tespiti ve önlenmesi, hile denetimi” konularına odaklandığını tespit etmişlerdir. Tablo 2’de yer alan diğer çalışmaların sonuçları da, denetim alanında yazılan makalelerde en çok “bağımsız denetim” konusuna yönelme olduğunu göstermektedir. Ayrıca denetim ve iç denetim ile ilgili uluslararası dergilerde yayınlanan makalelerin analizini gerçekleştiren çalışma sonuçları, denetim alanında yazılan makalelerin arttığına işaret etmekte ve iç denetimin en çok kurumsal yönetim ile ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 2’de dergilerin analizini içeren çalışmalar, “denetim” alanına ilişkin makalelerin en çok muhasebe alanında yayımlanan Muhasebe ve Finansman, Muhasebe ve Denetime Bakış, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları dergilerinde ve İstanbul Ü. İşletme Fakültesi dergisinde yer aldığını göstermektedir.

Tablo 2’de yer alan birden fazla sayıda yayın türünün analizini içeren çalışmalar incelendiğinde, muhasebenin denetim alanında yazılan sadece lisansüstü tezlerin analizini gerçekleştiren çalışma olmamasına rağmen, Uzay ve Selimoğlu ile Öncü vd. tarafından yapılan iki ayrı çalışmada, denetim alanında yazılan lisansüstü tezlerin, diğer yayın türleri ile birlikte analiz edildiği görülmektedir.

3. Araştırma

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Türkiye’de 1995-2018 yıllarını kapsayan süreçte denetim alanında doktora düzeyinde tamamlanmış olan tezlerin özelliklerini incelemek, araştırmanın temel amacını oluşturmaktadır. Araştırma sonucu elde edilen bulguların, denetim alanında yazılan doktora tezlerine ilişkin genel çerçevede bir bakış açısı sağlaması ve böylece denetim alanına ilgi duyan araştırmacılara ve lisansüstü öğrencilere faydalı bilgi sunması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

3.2. Araştırmanın Yöntemi ve Kapsamı

Araştırmada yöntem olarak içerik analizi yaklaşımı kullanılmıştır. Sosyal bilimler alanında sıkça başvurulan yöntemlerden biri olan içerik analizi, yazılı materyallerin sistematik biçimde incelenmesine olanak sağlayan bir bilimsel araştırma yöntemidir (Alkan, 2014: 44). Araştırmanın kapsamını, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanında arşivlenen ve erişime açık olan doktora tezleri oluşturmaktadır. Muhasebe bilim dalının “denetim” alanı ile ilgili olduğu tespit edilen doktora tezleri, veri tabanından Aralık 2018 tarihi itibarıyla elde edilmiştir. Araştırmada 1995-2018 yıllarını kapsayan süreçte tamamlanan toplam 128 doktora tezi incelenmiştir.

3.3. Araştırmanın Kısıtları

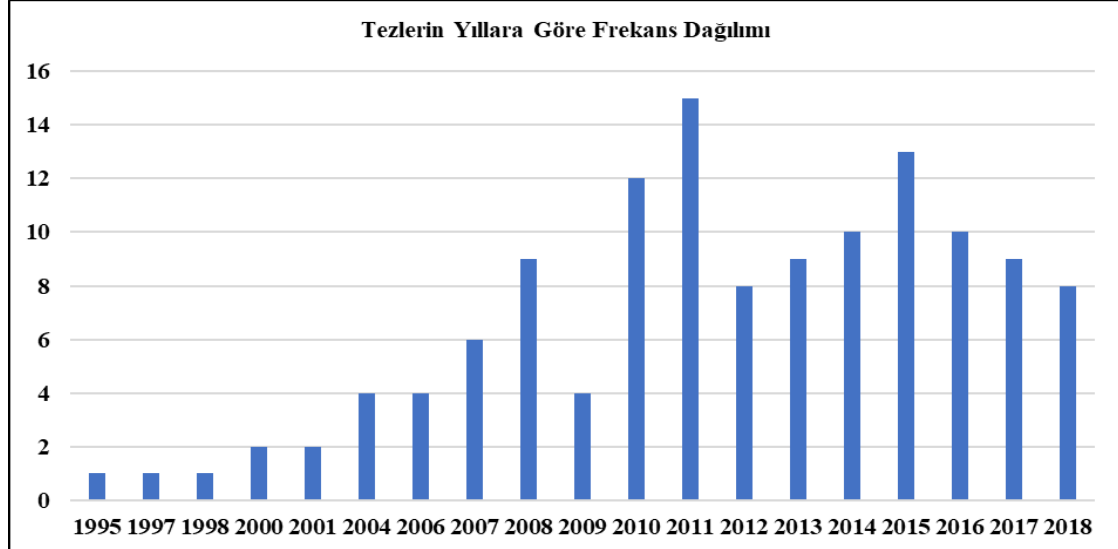
Araştırmanın ilk kısıtı 1995-2018 yılları arasında tamamlanan ve erişime açık olan doktora tezlerini kapsamıdır. Çalışmanın kapsamı açısından, lisansüstü tezler arasından sadece doktora tezlerinin incelemeye tabi tutulmasının sebebi, doktora tezlerinin yüksek lisans tezlerine göre, bilimsel niteliğinin daha yüksek olduğunun düşünülmesidir. Doktora tezleri, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanından elde edildiği için, tezlerin bu veri tabanında tam ve doğru olarak yer aldığı varsayılmıştır. Denetim alanında yazılan erişime açık doktora tezlerinin tespiti, veri tabanının “detaylı tarama” bölümünden “İşletme” konusu seçilerek ve Dizin ya da Tez Adı bölümüne “denetim” kelimesi yazılarak yapılmıştır. Bu sebeple, işletme bölümü dışında yazılan ve dizin ya da tez adında “denetim” kelimesi yer almayan doktora tezleri araştırmanın kapsamı dışında tutulmuştur. Araştırmanın bir diğer kısıtı ise, Aralık 2018’den sonra izin süresi tamamlanarak erişime açılacak tezleri kapsamıyor olmasıdır.

3.4. Araştırmanın Bulguları

Araştırma kapsamında incelenen 128 doktora tezinin analizi sonucu elde edilen bulgular aşağıda alt başlıklar halinde özetlenmiş ve açıklanmıştır.

3.4.1. Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı

1995-2018 dönemini kapsayan denetim alanı ile doğrudan ilişkili 128 doktora tezinin yıllara göre dağılımı Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 1’de doktora tezlerinin yıllara göre dağılımı incelendiğinde, tez sayılarında sürekli bir artış ya da azalış olmadığı görülmektedir. Doktora tezlerinin en fazla sayıda tamamlandığı ve denetim alanında en fazla doktora mezunu verilen yıl 2011’dir. 2016 yılından itibaren tamamlanan tez sayılarındaki azalma eğiliminin 2018 yılına kadar devam etmesi dikkat çekici bir diğer bulgu olarak değerlendirilebilir.

3.4.2. Doktora Tezlerinin Üniversitelere Göre Dağılımı

Denetim alanında tamamlanan doktora tezlerinin üniversitelere göre frekans dağılımı bilgileri kullanılarak oluşturulan ve doktora tezlerinin tamamlandığı üniversitelerin sayısını yazı boyutuna bağlı olarak görsel biçimde sunan kelime bulutu Şekil 2’de gösterilmiştir.

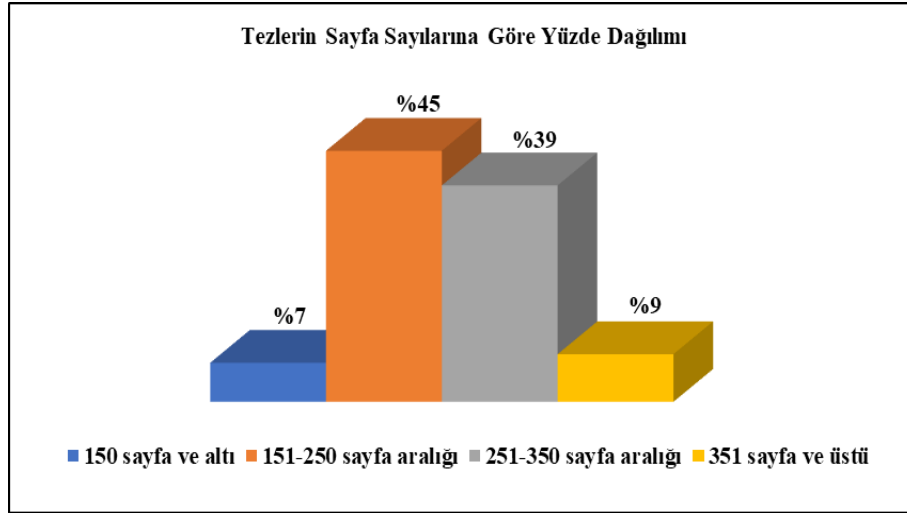
Şekil 2. Doktora Tezlerinin Tamamlandığı Üniversiteleri Gösteren Kelime Bulutu

Türkiye’de denetim alanında doktora düzeyinde mezun veren üniversite sayısı 37’dir ve buna bağlı olarak kelime bulutu 37 kelimedenden oluşmaktadır. Frekans dağılımı bilgilerine göre, Marmara Üniversitesi denetim alanında en fazla sayıda (19) doktora tezinin tamamlandığı kurumdur. Bunu 11 doktora tezi ile İstanbul Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi takip etmiştir. Diğer doktora tezleri Çukurova (6), Süleyman Demirel (6), Dokuz Eylül (5), Dumlupınar (5), Sakarya (5), Gazi (5), Atatürk (4), Erciyes (4), İnönü (4), Ankara (4), Celal Bayar (4), Selçuk (3), Afyon Kocatepe (3), Karadeniz Teknik (3), Akdeniz (3), Uludağ (2), Sütçü İmam (2), Başkent (2) ve Kocaeli (2) Üniversiteleri bünyesinde tamamlanmıştır. Adnan Menderes, Yeditepe, Orta Doğu Teknik, Kırıkkale, Trakya, Bülent Ecevit, Işık, İstanbul Aydın, Hacettepe, Okan, Mustafa Kemal, İstanbul Ticaret, Gaziosmanpaşa ve Cumhuriyet ise denetim alanında sadece bir doktora tezinin tamamlandığı üniversitelerdir.

En fazla sayıda doktora tezi Marmara Üniversitesi’nde tamamlandığı için, Şekil 2’de yer alan kelime bulutunda en sık kullanılan kelime, “Marmara” olmuştur. Bunu “İstanbul”, “Anadolu”, “Çukurova”, “Süleyman Demirel”, “Dokuz Eylül”, “Dumlupınar”, “Sakarya” ve “Gazi” izlemiştir. Yazı boyutu en küçük olan kelimeler, doktora tezlerinin en az sayıda tamamlandığı üniversiteleri temsil etmektedir.

3.4.3. Doktora Tezlerinin Sayfa Sayılarına Göre Dağılımı

Doktora tezlerinin sayfa sayılarına ilişkin bilgiler Şekil 3’te sunulmuştur.

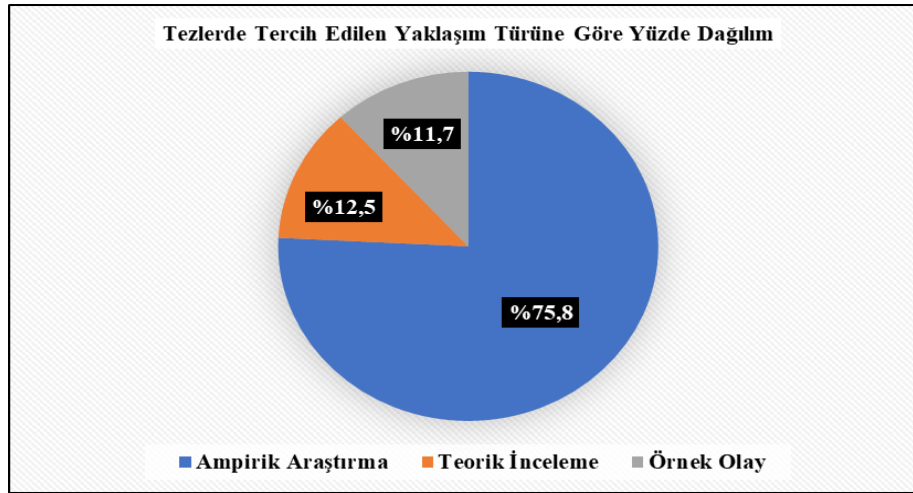

Şekil 3. Doktora Tezlerinin Sayfa Sayılarına Göre Dağılımı

Şekil 3, denetim alanında tamamlanan doktora tezlerinin sayfa hacimlerini göstermektedir. Doktora tezlerinin %45'i (151-250) ve %39'u (251-350) sayfa aralığında yer almaktadır. 150 sayfadan az ve 351 sayfadan fazla yazılan doktora tezleri azınlıktadır. Çalışma kapsamında incelenen doktora tezleri arasında en az sayfa sayısına sahip tez 80 sayfa, en fazla sayfa sayısına sahip tez ise 485 sayfadır. Doktora tezlerinin ortalama sayfa sayısı 251 olarak hesaplanmıştır.

3.4.4. Doktora Tezlerinde Tercih Edilen Yaklaşım Türüne Göre Dağılım

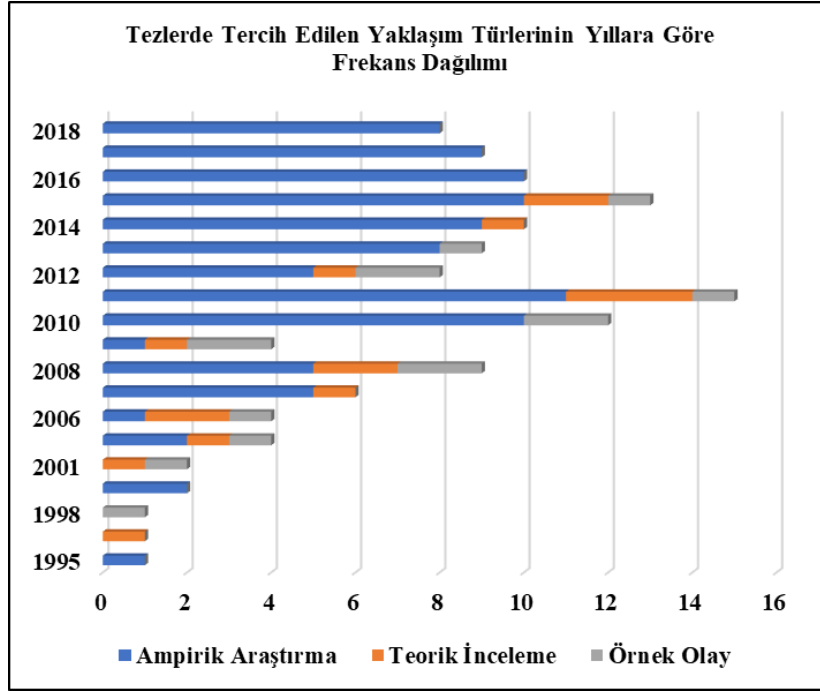
Denetim alanında tamamlanmış doktora tezlerinde benimsenen yaklaşımların yüzde dağılımı Şekil 4'te sunulmuştur.

Şekil 4. Doktora Tezlerinde Tercih Edilen Yaklaşım Türüne Göre Dağılımı

Şekil 4, doktora tezlerinde en çok tercih edilen yaklaşımın "Ampirik Araştırma" olduğunu göstermektedir. Bunun dışında kalan diğer doktora tezlerinin %12,5'i "Teorik İnceleme", %11,7'si ise "Örnek Olay" yaklaşımını benimsemiştir. Ampirik araştırmayı tercih eden tez yazarlarının yaklaşık %69'unun veri toplamada "anket" yöntemini kullandığı tespit edilmiştir.

Doktora tezlerinde benimsenen yaklaşımların yıllara göre dağılımı Şekil 5'teki gibidir.

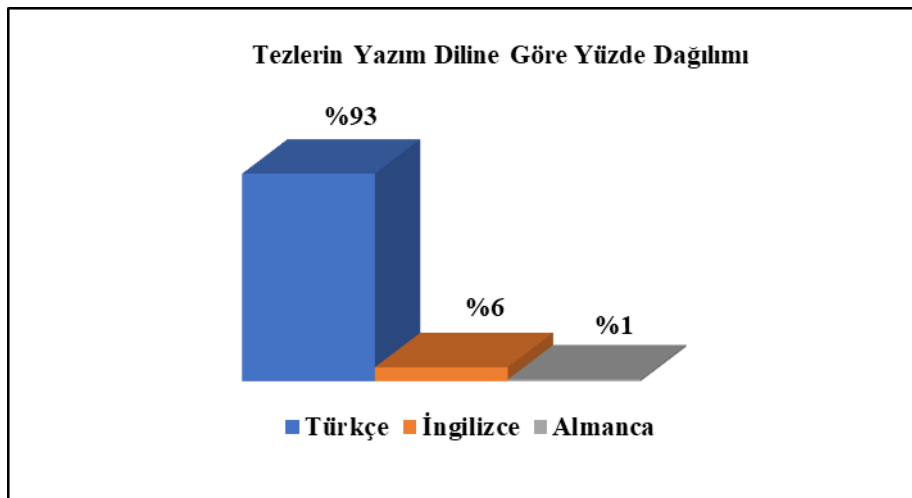

Şekil 5. Doktora Tezlerinde Tercih Edilen Yaklaşım Türlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 5'de doktora tez yazarlarının özellikle son yıllarda (2016, 2017 ve 2018 yıllarında) ampirik araştırma dışındaki diğer yaklaşımları tercih etmemesi dikkat çekicidir.

3.4.5. Doktora Tezlerinin Yazım Diline Göre Dağılımı

Doktora tezlerinin yazıldıkları dili gösteren yüzde dağılım Şekil 6'da sunulmuştur.

Şekil 6. Doktora Tezlerinin Yazım Diline Göre Dağılımı

Şekil 6’da yer alan veriler, denetim alanındaki doktora tezlerinin %93’ünde kullanılan dilin Türkçe olduğunu göstermektedir. Bunu sırasıyla İngilizce ve Almanca izlemiştir.

3.4.6. Doktora Tezlerinin Konulara Göre Dağılımı

Denetim alanında yazılan doktora tezlerinin konulara göre frekans dağılımı Şekil 7’de sunulmuştur. Konular, doktora tezlerinin başlıkları dikkate alınarak oluşturulmuştur.

Şekil 7. Doktora Tezlerinin Konulara Göre Dağılımı

*Diğer denetim türleri; faaliyet raporu denetimi, çevresel faaliyetlerin denetimi, belgesiz kayıt ortamında denetim, iktisadiliğin denetimi, genel üretim maliyetlerinin denetimi, yatırım projelerinde denetim, güvence hizmetleri, faizsiz bankacılıkta denetim ve denetim organı bulunmayan ortaklıklarda ortakların ortaklığı denetimi alt başlıklarından oluşturulmuştur.

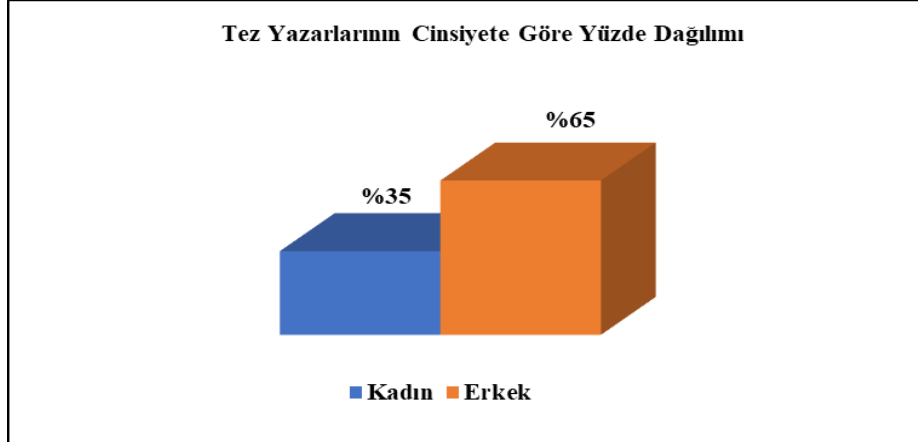
Şekil 7, denetim alanında tamamlanan doktora tezlerinde en çok tercih edilen konunun “iç denetim/iç denetçi” olduğunu göstermektedir. Bunu “bağımsız denetim/bağımsız denetçi” ve “denetimin kalitesi/etkinliği” konuları izlemiştir. Doktora tez yazarları tarafından en az ilgi gören denetim konuları ise “denetim komitesi”, “bilgi teknolojileri denetimi” ve “kamu denetimi/kamu denetçisi” olarak tespit edilmiştir.

Denetim alanındaki doktora tezlerinde en çok tercih edilen “iç denetim/iç denetçi” konu başlığı altında yer alan “risk odaklı iç denetim”, tez yazarlarının en önem verdikleri konu olmuştur. Bunun yanısıra, “iç denetim/iç denetçi” konusunda yazılan diğer doktora tezlerinde; iç denetimin kurumsal yönetimdeki ve yönetim fonksiyonlarının yerine getirilmesindeki rolü, iç denetimde sürekli denetim yaklaşımı, üniversitelerde ve borsa şirketlerinde iç denetim uygulamaları, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında iç denetim, iç denetimde dış kaynak kullanımı, iç denetim süreci ve temel işletme faaliyetlerinin kontrol prosedürleriyle değerlendirilmesi, yatırım hilelerinin iç denetim tarafından değerlendirilmesi, iç denetçilerin gelişen iç denetim uygulamalarına ve paydaş beklentilerine uyumu, iç

denetim perspektifinden entelektüel sermayenin yenilikçi iş davranışına etkisi araştırılmıştır.

3.4.7. Doktora Tezi Yazarlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Şekil 8’de, doktora tezi yazarlarının cinsiyete göre yüzde dağılımı gösterilmiştir.

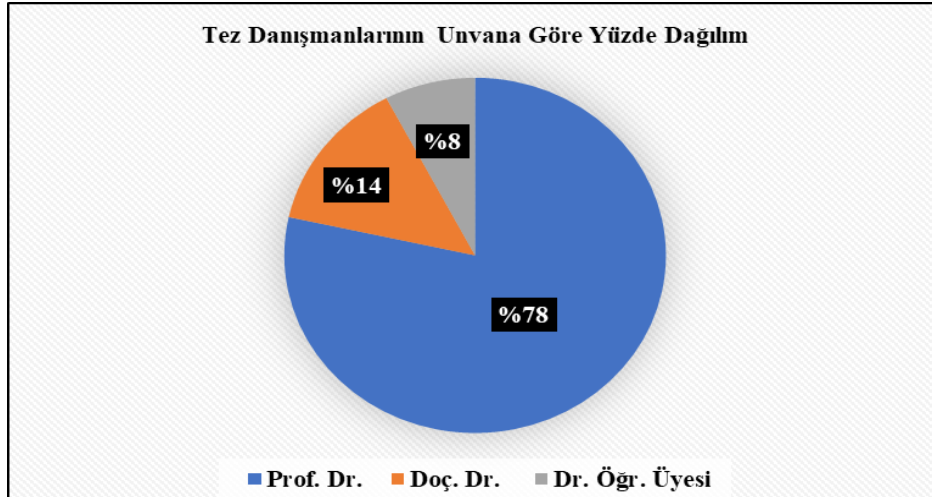

Şekil 8. Doktora Tezi Yazarlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Şekil 8, denetim alanındaki doktora tezi yazarlarının %65’inin cinsiyetinin erkek, %35’inin ise kadın olduğunu göstermektedir.

3.4.8. Doktora Tezi Danışmanlarının Unvana Göre Dağılımı

Denetim alanında tamamlanan doktora tezlerinin hazırlanması sürecinde tez yazarlarını yönlendiren danışmanların akademik unvanlarını gösteren bilgiler Şekil 9’da sunulmuştur.

Şekil 9. Doktora Tezi Danışmanlarının Unvana Göre Dağılımı

Şekil 9’da görüldüğü gibi denetim alanında yazılan doktora tezlerini yürüten tez danışmanlarının büyük çoğunluğu (%78) Prof. Dr. unvanına sahiptir. Doktora tezlerinin en üst seviyede akademik unvana sahip akademisyenler tarafından yürütülmesinin birçok açıdan avantajlı olduğu ifade edilebilir.

4. Sonuç

Bilgisayar ve internet kullanımının yaygınlaşması, araştırmacıların her türlü kaynağa ulaşımını kolaylaştırarak, diğer bilim dalları gibi, işletmenin alt dalı olan muhasebe bilimi açısından da bir bilgi birikimi oluşumuna imkân sağlamıştır. Bilgi miktarında görülen bu artış, araştırmacıları bilgiyi sınıflandırmaya ve özetlemeye yönelik çalışmalara yönlendirmiştir. İçerik analizi, literatür taraması, bibliyografik inceleme, doküman incelemesi, meta-analiz, bibliyometrik analiz gibi yöntemler, literatürde yer alan çalışmalar hakkında özet bilgi elde etmek için kullanılmaktadır. Literatürde, muhasebe ile ilgili dergi, kitap, makale, bildiri, tez vb yayın türlerini, belirtilen bu yöntemler aracılığıyla çeşitli özellikler açısından inceleyen çalışmaların bulunması, araştırmacıların ihtiyaç duydukları bilgiye daha az sayıda yayın inceleyerek ulaşabilmelerine imkân sağlamaktadır.

Lisansüstü öğrenciler, bilgiye ihtiyaç duyan araştırmacılar arasında yer alır. Lisansüstü tez konusu seçimi ve tez yazımı, iyi bir literatür taraması gerektirir. Öğrencilerin tez yazacakları alan ile ilgili önceden yapılmış yayınlar hakkında bilgi sahibi olmasının birçok açıdan yararı vardır. Araştırmacılar tarafından ilgi gören konuları tespit etmek ve aynı şekilde az çalışılan konuları ortaya çıkarmak, öğrencileri yapılan çalışmalardan farklı, alana katkı sağlayacak bir konu seçimine yönlendirebilir. Böylece, ilgili alanda bilimsel bilgi düzeyi ve kalitesi artar. Belirli bir alanda yapılmış yayınların çeşitli özelliklerini sayısal olarak ortaya koyan çalışmalar, bilimsel bilgi ve düşüncenin gelişimi açısından büyük öneme sahiptir.

Muhasebe literatüründe, araştırmacıların muhasebe ya da muhasebenin alt alanlarından biri ile ilgili, bir ya da birden fazla sayıda yayın türünü çeşitli özellikler açısından incelemiş oldukları çeşitli çalışmalar yer almaktadır. Muhasebe standartları, adli muhasebe, muhasebe eğitimi, yönetim muhasebesi, çevre muhasebesi, muhasebe tarihi, denetim ve hile muhasebenin inceleme yapılan alt alanlarıdır. Denetim alanında yapılmış çalışmaların oldukça sınırlı sayıda olması ve sadece lisansüstü tezlerin analizini gerçekleştiren herhangi bir çalışmaya rastlanmaması, bu çalışmanın çıkış noktasını oluşturmuştur.

Türkiye’de 1995-2018 dönemini kapsayan süreçte denetim alanında yazılmış olduğu tespit edilen 128 doktora tezinin analiz edildiği bu çalışmadan elde edilen bulgulara göre, en çok doktora mezunu 2011 yılında verilmiştir. 2016 yılından itibaren tamamlanan doktora tez sayılarında bir azalma eğilimi olduğu görülmektedir. Marmara Üniversitesi, denetim alanında en fazla sayıda doktora tezinin tamamlandığı kurumdur. Bunu, İstanbul Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi takip etmiştir. Doktora tezlerinin büyük çoğunluğu Türkçe olarak yazılmıştır. Tez yazarları tarafından en çok ampirik araştırma yaklaşımının benimsendiği ve özellikle bu çalışmalarda veri toplamada anket yönteminin kullanıldığı tespit edilmiştir. Denetim alanında yazılan doktora tezi yazarlarının büyük çoğunluğu erkektir. Doktora tezleri daha çok Prof. Dr. unvanlı akademisyenler tarafından yürütülmüştür.

Denetim alanında yazılan doktora tezlerinin konulara göre dağılım sonuçları, tezlerde en çok tercih edilen konunun “iç denetim/iç denetçi” olduğunu, bunu

“bağımsız (dış) denetim/bağımsız denetçi” ve “denetimin kalitesi/etkinliği” konularının izlediğini göstermiştir. Tez yazarları tarafından “iç denetim/iç denetçi” başlığı altında en çok “risk odaklı iç denetim” konusu ilgi görmüştür. “Bağımsız (dış) denetim/bağımsız denetçi” konusunda yazılan tezlerin, bağımsız denetçilerin; sorumluluklarına, niteliklerine, mesleki yargılarına, müşteri firma ile ilişkilerine, tutumlarını, davranışlarını ve algılarını etkileyen faktörlere odaklandığı tespit edilmiştir. “Denetimin kalitesi/etkinliği” konusunda ise daha çok, denetimde kalitenin ve etkinliğin sağlanması veya artırılması üzerinde etkili olan faktörlere yönelik tezler yazıldığı belirlenmiştir. Denetim alanında en az ilgili gören doktora tezi konusu “denetim komitesi” olarak belirlenmiş, ikinci sırada “bilgi teknolojileri denetimi” ve “kamu denetimi/kamu denetçisi” konuları yer almıştır.

Sonuç olarak denetim, hukuki düzenlemelerin etkisi altında olan, değişime ve gelişime açık bir alandır. Türkiye’de ve diğer ülkelerde denetim mekanizmasının güçlendirilmesinde ve sağlam bir yapıya kavuşmasında, yapılan düzenlemelerin büyük payı olduğu düşünülmektedir. Yapılan her düzenleme, denetim alanına ilgi duyan araştırmacılar için iyi bir çalışma konusu olabilir. Literatürde yer alan denetim alanında yapılan çalışmalar, hukuki düzenlemelerin bazı araştırmacıların ilgisini çektiğini göstermektedir. Ancak, denetim ile ilgili yapılan çalışmaların büyük çoğunluğu, iç denetim/iç denetçiler ve bağımsız denetim/bağımsız denetçiler ana başlıkları altında toplanmıştır. Doktora tezlerinde ve makalelerde sıralama değişmiş olsa bile, araştırmacıların bu iki ana başlıkta yer alan konulara büyük ilgi gösterdikleri görülmektedir.

Denetim alanında yazılan doktora tezlerinin analizi sonucunda dikkat çeken bulgulardan biri, diğer denetim ve denetçi türleri kadar önemli olduğu düşünülen kamu denetimi/kamu denetçilerine yönelik yeterli sayıda tez çalışması olmamasıdır. Dikkat çeken bir diğer bulgu ise, tez yazarları tarafından iç denetim/iç denetçi başlığı altında en çok risk odaklı iç denetim konularının çalışılması, ancak bu başlık altında iç denetçilere yönelik yapılan çalışma sayısının çok az olmasıdır. Halbuki bağımsız denetim/bağımsız denetçi başlığı altında, bağımsız denetçilerin çeşitli özelliklerini inceleyen çok sayıda doktora tezi yer almaktadır.

Yapılan bu çalışma sonuçlarının, başta denetim alanında tez konusu seçimi yapacak ve tez yazacak olan lisansüstü öğrenciler olmak üzere, denetim alanına ilgi duyan tüm araştırmacılara faydalı olması beklenmektedir. Denetim alanında gelecekte yazılacak tezlerde ve diğer çalışmalarda, araştırmacılar tarafından özellikle kamu denetimine, bilgi teknolojileri denetimine, kamu denetçilerinin ve iç denetçilerin niteliklerine, tutum, davranış ve algılarını etkileyen faktörlere yönelik çalışmalar yapılmasının ve hukuki düzenlemelerin yakından takip edilmesinin, alanın gelişimine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Kaynakça

- Akgün, M. ve Karataş, B. (2017). Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisinde Yayımlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi (2000-2016). *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, 52: 19-34.
- Akın, O. ve Onat, O. K. (2016). Modern Maliyet Yönetimi Teknikleri ve 2000-2014 Döneminde Bu Teknikleri Ele Alan Lisansüstü Tezlerle Dair Bir Değerlendirme. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 3(5): 6-15.
- Alkan, G. (2014). Türkiye’de Muhasebe Alanında Yapılan Lisansüstü Tez Çalışmaları Üzerine Bir Araştırma (1984-2012). *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 61: 41-52.
- Ardianto, A. ve Anridho, N. (2018). Bibliometric Analysis of Digital Accounting Research. *The International Journal of Digital Accounting Research*, 18: 141-159.
- Azharudin, A., Aidi A. ve Wan Norhayati, W. A. (2018). The Current State of the Internal Audit Research: A Bibliometric Analysis. *5th International Conference on Accounting Studies (ICAS 2018)*, 16-17 October 2018, Penang/Malaysia, 108-113.
- Bahçeci, F. ve Uşengül, L. (2018). Yüksek Lisans ve Doktora Öğrencilerinin Tez Konusu Belirleme Kriterlerinin İncelenmesi. *Turkish Journal of Educational Studies*, 5(2): 85-96.
- Behrend, J. ve Eulerich, M. (2018). *Exploring the Scientific Landscape of Internal Audit Research: A Bibliometric Analysis*, 28 Ocak 2019 tarihinde <https://ssrn.com/abstract=3178362> adresinden erişildi.
- Cunha, J. V. A., Cornachione, E. B. ve Martins, G. A. (2010). Accounting Sciences Theses: An Analysis of Their Dissemination. *Brazilian Business Review*, 7(3): 45-63.
- Dinç, E. ve Atabay, E. (2018). Türkiye’deki Denetim Literatürünün İçerik Analizi (2007-2016). *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, 53: 101-114.
- Durgut, M. ve Pehlivan, A. (2018). Muhasebe (Finansal Raporlama) Standartlarına Yönelik Türkiye’de Hazırlanan Lisansüstü Tez Çalışmaları Üzerine Bir Araştırma: 1987-2017 Dönemi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi Özel Sayısı*: 1-23.
- Fleming, R. J., Graci, S. P. ve Thompson, J. E. (1990). Characteristics of The Work of Leading Authors of The Accounting Review, 1926-1945. *The Accounting Historians Journal*, 17(1): 5-25.
- Gündüz, M. (2018). Türkiye’de 2014-2016 Yılları Arasında Akademik Dergilerde Muhasebe Alanında Yayımlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 20(1): 236-257.
- Güngörmüş, A. H. (2016). Türkiye’de Muhasebe Standartlarına Yönelik Yazılan Yüksek Lisans ve Doktora Tez Çalışmaları Üzerine Bir Araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25: 347-362.
- Hotamışlı, M. ve Erem, I. (2014). Muhasebe ve Finansman Dergisi’nde Yayımlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 63: 1-19.
- Kılı, M. (2016). Türkiye’deki Üniversitelerde Adli Muhasebe Eğitimi ve Lisansüstü Çalışmalar Üzerine Bir İnceleme. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, ICAFR 16 Özel Sayısı: 719-728.

- Koçyiğit Çil, S. ve Şenay, F. (2018). 1978-2018 Yılları Arasında Türkiye'de Sağlık Yönetimi Anabilim Dalı/Bilim Dalında Muhasebe ve Finansman Alanında Yazılan Lisansüstü Tezlerin Değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 21(2): 303-312.
- Kozak, N. (2000). Türkiye'de Akademik Turizm Literatürünün Gelişim Süreci Üzerine Bir İnceleme. *DAÜ: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 1(1): 15-55.
- Kurt, G. ve Uçma, T. (2011). Türkiye'deki Muhasebe Araştırmaları Yazını. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 13(4): 69-95.
- Kuruçay, Ç. ve Serçemeli, M. (2018). Hile Alanında Bilimsel Dergilerde Yer Alan Ulusal Makaleler: (2008-2017 Literatür Taraması). *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, 55: 161-174.
- Nalçın, K. ve Can, A. V. (2016). Bilgi Felsefesi Temelinde Muhasebe Araştırmalarının Yönelimi: 2006-2012 Yılları Arasında Türkiye'de Yapılan Doktora Tezlerinin Analizi. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 9(4): 165-187.
- Önce, S. ve Başar, B. (2010). Türkiye'deki Akademik Araştırma Dergilerinde Muhasebe Alanında Yazılmış Makalelerin Analizi: 2000-2008. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 45: 55-68.
- Öncü, M. A., Yücel, S. ve Bağdat, A. (2014). Türkiye'de Bağımsız Denetim ve İlişkili Konularda Yayımlanmış Akademik Çalışmalar (2007-2014 Arası Literatür Taraması). *Bartın Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 5(10): 105-122.
- Özbek, C. Y. ve Badem, A. C. (2018). Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi'nde Yayımlanmış Makalelerin Bibliyometrik Analizi (2008-2017). *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 11(2): 216-247.
- Öztürk, S. ve Yılmaz, C. (2018). Denetim ve Adli Muhasebe Alanındaki Çalışmaların Bibliyometrik Analiz Tekniği İle İncelenmesi. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, 39(39): 173-188.
- Porporato, M., Sandin, A. ve Shaw, L. (2003). Trends in Accounting Doctoral Dissertations: 1991-2000. *Advances in Accounting*, Elsevier, 20: 245-263.
- Riccio, E. L., Carastan, J. T. ve Sakata, M. G. (1999). Accounting Research in Brazilian Universities: 1962-1999. 11th Asian-Pacific Conference, Melbourne/Australia.
- Sakin, T. (2008). A Content Analysis of Papers Published in the Journal of School of Business Administration: Accounting and Finance (1972-2007). *Istanbul University Journal of the School of Business Administration*, 37(1): 13-21.
- Santana Porte, M. ve Sampaio, E. S. (2015). Bibliometric and Scientometric Research in Auditing (2002-2013). *Journal of Education and Research in Accounting*, 9(2):137-153.
- Selimoğlu Kardeş, S. ve Uzay, Ş. (2007). Türkiye'de Son 10 Yılda Bağımsız Denetim Alanında Yapılan Araştırmalar: Literatür Taraması. *Mali Çözüm Dergisi*, 83:39-52.
- Solak, B. ve Erdoğan, S. (2016). Türkiye'de 2000-2015 Yılları Arasında Hazırlanmış Olan Doktora Tez Metodolojilerinin Üniversitelere Göre Sınıflandırılmasına Yönelik Bir Alan Araştırması. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 9(3): 257-280.

- Şen Kıymetli, İ., Hatunoğlu, Z. ve Terzi, S. (2017). Muhasebe Araştırmalarında Muhasebe Eğitiminin Yeri ve Önemi: Muhasebe Dergileri Üzerinde Bibliyometrik Bir Araştırma. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 19(1): 247-291.
- Uzay, Ş. ve Selimoğlu Kardeş, S. (2007). *Türkiye’de Muhasebe Denetimi Alanında Yayımlanan Araştırmalar (1995-2005) ve Seçme Yazılar*. İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Yayınları, No: 82.